

Referat fra møtet om tilbud på hydromorfologiske tiltak/restaurering

- Dato: 21.6.2018
- Deltagere: Espen Asaskogen (Bjerke bygdealmenninger), Tor Fodstad (Eidsvoll kommune), Stig Nordli (Hurdal kommune), Vidar Jahr (Nannestad kommune), Bjørn Otto Dønnum (E-CO Energi/GLB), Morgan Ruste (Bjerke JFF), og Helge B. Pedersen (Huvo).
- Inviterte/
forfall: Øystein Løvli (Mathiesen Eidsvoll Verk, MEV), Liv Dervo (Nannestad kommune), Anders Ulsaker (privat grunneier), Thor Kristoffer Engelstad (privat grunneier), Knut Harald Bergem (Hurdal JFF), Christian Juel (Hurdalssjøen Fiskeadministrasjon), Espen Knai (Øvre Romerike Trollingsklub) og Jørn Melby (Akershus Energi).
- Sted: Nannestad kommunehus.
- Kopi: Runar Bålsrud (ordfører i Hurdal og leder for styringsgruppa i Huvo), økologigruppa i Huvo og Line Gustavsen (Vannområde Leira-Nitelva).
- Merknad: Interessenter til Lysjøen var ikke invitert til dette møtet. Det avholdes eget møte/kontakt med dem i etterkant.

Alle ovenfor nevnte personer/virksomheter er tidligere orientert per telefon, epost og/eller i de tre møtene, hhv. 6.12, 6.12 og 11.12 som ble avholdt i forkant av at Huvo sendte en felles søknad til Miljødirektoratet om tilskuddsmidler til utredning av de aktuelle «objektene». Alle har stilte seg bak søknaden om å få dette nærmere utredet/har ikke hatt motforestillinger til dette, men det har vært presisert at å stille seg bak utredninger, ikke innebærer noen forpliktelser og at avgjørelser om tiltaksgjennomføring skal fattes på selvstendig grunnlag etter at utredningene er ferdige.

1. Innledning/status så langt

Helge orienterte om de bakenforliggende tanker og idéer, tidligere avholdte møter, søknaden til Miljødirektoratet og tilsagnet med vilkårene, samt div. innspill etter møtene i desember. Hvert enkelt «objekt» ble raskt presentert.

Bjørn Otto Dønnum orienterte om at de ser på muligheten for å få restaureringstiltak i elvene inn til Hurdalssjøen som del av sertifiseringssystemet «Bra Miljøval», dvs. de ønsker å se om en mer aktiv bruk av demningene i Hersjøen (Østre Toten), Steinsjøen og Høversjøen kan kombineres med restaureringstiltak for fisken i hele vassdragssystemet. Det vil potensielt kunne utløse en god del økonomiske midler til restaureringstiltak. De skal ha møte om saken kommende uke, og må også diskutere dette med eier av dammen. Hafslund har vedlikeholdsansvaret for demningene, men eier ikke dammene. GLB/E-CO Energi ønsker å videreføre den lange tidsserien med kontrollfiske i tilløpselvene til Hurdalssjøen, gjerne i samarbeid med Miljødirektoratet.

Vidar Jahr sa at for kommunens ansvarsområde, er det sikringen av Honsjødammen som ansees viktigst.

De viktigste punktene var:

- a) Det ble søkt om kr. 500.000,-, og innvilget kr. 300.000,- fra Miljødirektoratet.
- b) Vilkårene i tilsagnet må inn i anbudet.
- c) Rapporteringsfristen til Miljødirektoratet er 15.01.19.
- d) Vannområdet Leira-Nitelva stiller 50.000,- til disposisjon dersom demningen i Store Vikka kan tas samtidig med Honsjøen.
- e) Styringsgruppa i Huvo har gitt VO økonomiske rammer til videre problemkartlegging som kan inngå i dette anbudet, dersom behov.
- f) En oversikt over hvem som oppfattes som interessenter for hver av de 7 «objektene» ble gjennomgått. Av «nye»/noe usikre interessenter tar E-CO/GLB kontakt med Akershus Energi, og Huvo kontakter Eidsvoll Fiskesamvirke.
- g) Betingelser som Huvo har mottatt tidligere i møtene 6.12, 6.12 og 11.12 samt epost og telefon fra div. interessenter tas inn i anbudet.

2. Tanker om prosessen videre/framdriftsplan

For å ha bedre muligheter til å søke Miljødirektoratet om tilskuddsmidler til gjennomføringsfasen, med fristen 15.1.19, bør «objektene» prioriteres noe i tid mht. leveringsfrister i anbudet. Honsjøen og Store Vikka prioriteres først.

Møtet konkluderte med følgende tentative framdriftsplan:

Tema	Tid	Kommentar
Nedsette en anskaffelsesgruppe	Nå	Forslaget oversendes alle interessenter, med 1 ukes frist til innspill/nye kandidater (jf. pkt. 4a).
Innspill til anskaffelsen	Juni	Alle kan gi innspill.
Ut på anbud	Uke 27-28 (primo juli)	Minst ca. 3 ukers leveringsfrist.
Anbudsfrist	Andre uka i aug. (uke 33)	(Dvs. mandag 13.8 kl. 08.00).
Velge oppdragstaker	Uke 33/34 (medio aug.)	Anskaffelsesgruppa avgjør dette.
Oppstart/befaring	Sept.-oktober	Alle interessenter inviteres.
Innspill til konsulent	Sept.-november	Alle kan gi innspill løpende.
Utkast på første «objekter»	15.11.18	Honsjøen og Store Vikka.
Ferdig første «objekter»	31.11.18	Honsjøen og Store Vikka.
Utkast fra konsulent, resten	15.12.18	14 dagers frist for innspill.
Ferdige rapporter, resten	31.12.18	Rapp. frist 1.1.19.
Søknad om tiltaksgjennomføring	15.01.19	Miljødirektoratets frist 15.1, årlig.

3. Innspill til kravspek. i anbudet

Følgende temaer bør formuleres inn i anbudet:

- a) Det skal utarbeides en rapport for hvert vassdrag/objekt.
- b) Det skal være ett (felles) oppstartsmøte, der konsulent skal delta.
- c) Det skal foretas minst en grundig befaring per objekt, der befaringens dato skal varsles minst 14 dager i forkant, slik at de som ønsker det kan delta.
- d) «Flaskehals»/problemer skal identifiseres og kartlegges (vi har en del bakgrunnsdata).
- e) Oppdragstaker må påregne å følge opp med noe ytterligere innhenting av lokalopplysninger utover det oppdragsgiver kan innhente direkte.
- f) De primærdata som er relevante, skal oppdragstaker legge inn i Vannmiljø.
- g) Der det er aktuelt, skal flere ulike løsningsforslag beskrives.
- h) Angivelser av mengder, typer, størrelser, lengder, kvaliteter osv. skal angis der det er relevant og så nøyaktig at det kan brukes direkte i en konkret oppfølgingsfase. Der det er relevant skal nøyaktig nivellering/GPS-måling gjennomføres i felt, og beskrives i rapporten. Eventuell utplassering av stein, grus o.a. fysiske objekter skal kartfestes og beskrives på detaljnivå, inkl. forslag til mengder og størrelser.
- i) For Hegga skal flomsikring ift. bygninger og tidligere søknad fra MEV inngå.
- j) Det må settes krav om at rapporten skal inneholde en risikovurdering ift. utilsiktede effekter som oppstuvning, flom, vannføringsendringer, endring av vannløp mm. nedstrøms.
- k) En oversikt over grunneierforhold og rettighetsforhold skal foreligge (vi må spille inn).
- l) En oversikt over hva og til hvem tiltaket må søkes på av off. myndigheter, inkl. lovverket skal inn i utredningene.
- m) Kostnadsoverslag for hvert foreslått tiltak skal inn. De skal være rimelig detaljerte og spesifiseres.
- n) Forslag til mulige finansieringsløsninger (vi kan spille inn).
- o) Hver rapport må være så detaljert at den både kan brukes som grunnlag for å innhente tillatelser (fra grunneiere, kraftprodusenter og myndigheter) og søke økonomiske tilskudd.
- p) Oppdragstaker skal oversende alle (primær)data som inngår som ledd i oppdraget til oppdragsgiver. Det er å anse som oppdragsgivers eiendom.
- q) Som del av anskaffelsen oppgis [vedlegget til søknaden](#) til Miljødirektoratet, samt [Huvo-notat 2/2017](#), bildet fra demningen av Store Vikka og div. annet som anses relevant.
- r) Bekker inn til Lysjøen/Granerudsjøen skal kontrollfiskes i august/september. Per nå er det miljøfaglige kunnskapsgrunnlaget for bekkene inn og ut, samt tilstanden i sjøene ikke godt nok til å kunne vurderes etter vannforskriftens krav. Tidligere utsettinger av bl.a. gjedde er også problematiske.

4. Om anbudsprosessen og valg av konsulentfirma

Følgende føringer/anbefalinger ble gitt:

- a) Møtet ga sin tilslutning til at aktuelle personer i Huvo sin økologigruppe (minst repr. for kommunene Eidsvoll, Hurdal og Nannestad) samt daglig leder og en repr. for E-CO/GLB kan utgjøre «anskaffelsesgruppa», som gis i oppgave å lage anbudet, gjennomføre prosessen og forestå tildelingen. Dersom flere ønsker å tiltre «anskaffelsesgruppa» er det åpent for det, men da må det meldes inn raskt.
- b) Anskaffelsesgruppa jobber videre med innspillene i dette møtet som retningsgivende, og må detaljere og supplere videre.
- c) Det benyttes fastpris på oppdraget, og konkurransen går på forventet kvalitet på leveransen.
- d) Inkl. de fastsatte kr. 50.000,- til Store Vikka, utgjør hele oppdraget kr. 400.000,-. Dvs. Huvo bidrar med kr. 50.000 i egne midler til utredningen.

- e) Tildelingskriteriene skal presiseres tydelig i anbudet. Det tas utgangspunkt i samme prosess som anskaffelsen av oppdraget i Hurdalssjøen, dvs. tydeliggjøring av ca. 10 kriterier, der hver enkelt i anskaffelsesgruppa gir en selvstendig og uavhengig score fra 1 – 6 på hvert punkt for hver tilbyder. Dette midles per tilbyder. Den tilbyder med høyest midlet score vinner anbudet. Hvilke person som har gitt hvilke score oppgis ikke utad, men sum score må kunne oppgis ved forespørsel, samt snittet på hver score for den enkelte tilbyder som ber om det (da kun for denne og ikke andre tilbydere). Det må tydeliggjøres i anbudet at ved å inngi tilbud, aksepteres denne måten å tildele på.
- f) Det må settes krav om formalkompetanse innen temaet «miljødesign», som kan dokumenteres som gjennomført kurs innen temaet på universitetsnivå, eller med tilsvarende dokumentasjon.
- g) Det må tydeliggjøres at erfaringer fra tilsvarende restaureringsprosjekter for fisk vil bli tillagt stor vekt.
- h) Det må settes krav om fagkompetanse minst på mastergradsnivå, fortrinnsvis på dr.-gradsnivå innen fiskebiologi og tilsvarende innen hydrologi som innbefatter kunnskaper om vannets løp/graving/erosjonsproblematikk. I tillegg må oppdragstaker ha kvalifikasjoner minst i samsvar med «Forskrift om sikkerhet ved vassdragsanlegg (damsikkerhetsforskriften)» [kap. 3., for konsekvensklasse 2.](#)
- i) Referanser for tilsvarende prosjekter må oppgis. Jo flere relevante prosjekter tilbyder kan vise til, desto bedre.
- j) For å kunne utnytte tiden som er igjen best, må det aksepteres at hele prosjektet ferdigstilles 31.12.18, og det bør betales ut hele beløpet like før denne datoen, men etter at alle utkastene foreligger, slik at det kan sluttrapporteres den 15.1.19 inkl. regnskap.
- k) For å sikre at oppdraget blir gjennomført når pengene er utbetalt litt i forkant, legges det inn i anbudet at det vil bli gitt dagbøter dersom leveransefristen ikke opprettholdes. Jf. Lov om off. anskaffelser og Norsk Standard.
- l) Anbudet kunngjøres iht. Lov om off. anskaffelser, og invitasjon til å gi tilbud sendes aktivt til f.eks.: LFI-UiB, NaturRestaurering, Sweco, NINA, Norconsult og Multiconsult.

5. Avgrensninger og prioriteringer av objekter i omfang og tid.

300.000 kroner oppfattes til å være for liten økonomisk ramme til å få tilstrekkelig detaljert og kvalitativt godt sluttprodukt for alle 6 objektene samlet. Selv om Høverelva/Hurdalselva oppfattes å være det viktigste objektet å gjennomføre restaureringstiltak i, er «flaskehalsene» foreløpig for diffuse til at tiltaksløsninger kan lages.

Konklusjoner/oppfølgingspunkter:

- a) E-CO Energi/GLB ser på Høverelva/Hurdalselva inkl. ovenforliggende vassdrag både ifm. sine tanker om «Bra Miljøval» og antatte flaskehals og potensielle problemstillinger. Det gjøres høsten 2018. I det inngår både opp- og nedvandringmulighetene for fisk mm. Han inviterer alle «interessentene» for dette objektet slik at de som ønsker kan bli med på befaringsene(e).
- b) Når «flaskehalsene», særlig i nedre deler er bedre identifisert, følges opp med tiltaksplan som en «fase 2».
- c) Dersom videre vurderinger tilsier at det kan jobbes videre innenfor konseptet «Bra Miljøval», vil det potensielt kunne utløse betydelige økonomiske midler til restaureringstiltak via E-CO Energi/GLB.
- d) Huvo vurderer å gå inn med egne midler til å utrede videre problemkartlegginger i Høverelva/Hurdalselva neste år.
- e) Huvo søker Miljødirektoratet om midler til utredning av Høverelva/Hurdalselva, med frist 15.1.19.

- f) Anskaffelsen som nå skal gjennomføres gjelder for følgende 6 «objekter»:
Honsjøen/Hona, Store Vikka, Gjødingelva, Hegga, Andelva og Lysjøen.

Andre oppfølgingspunkter:

- a) Helge følger opp muligheter for å få inn en enkel genetikk-kartlegging av storørreten i Hurdalssjøen, gjennom kontakt med Thrond Haugen, evt. NINA evt. Åge Brabrand.
- b) For Bjerke JFF brukes heretter både Morgan Ruste og Knut Magnus Wold som kontaktpersoner.
- c) For Eidsvoll Fiskesamvirke benyttes Lars Jørgen Johnsrud (sekretær/kasserer).
- d) Det tas sikter på at minst 1-2 «objekter» er ferdig utredet høsten 2018, slik at det kan søkes om midler fra Miljødirektoratet 15.1.19.
- e) Helge sjekker opp om det er noe formelle hindre til at Huvo kan bidra med utredningsmidler inn til Høverelva/Hurdalselva dersom E-CO Energi/GLB finansierer mesteparten og tar hovedansvaret for den anskaffelsen.
- f) Interessentene for Store Vikka er: Bjerke bygdealmenninger, MEV og Bjerke JFF. Det kan pt. legges til grunn at det er Bjerke bygdealmenninger som har rettighetene/eieransvaret for demningen i Store Vikka. Espen Asakskogen sjekker opp dette videre.
- g) Vidar Jahr følger opp videre ift. å avklare ansvarsforholdet for demningen i Honsjøen, dvs. avtalen mellom Honavann, NAVAS og Nannestad kommune.

For evt. «nye» personer, ligger bakgrunnsinformasjon om hvert objekt [her](#).

Referent: Helge B. Pedersen

Vedlegg:

Oversikt over interessenter/samarbeidspartnere pt., i tillegg til Huvo, kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn samt evt. NVE som sektormyndigheter.

<i>Postadresse</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>
Vannområdet Hurdalssvassdraget/Vorma	66 10 50 67/66 10 50 00	postmottak@nannestad.kommune.no
c/o Nannestad kommune	<i>Telefaks</i>	<i>Internett</i>
Teiealleen 31	66 10 50 10	www.huvo.no
2030 Nannestad		

Vedlegg:**Oversikt over interessenter/samarbeidspartnere for utredninger om restaureringstiltak i vassdrag i Huvo****Høversjøen-Hurdalselva, Gjødingelva og Hegga**

Interessent	Rolle	Kontaktperson	Funksjon
MEV	Grunneier	Øystein Løvli	Skogsjef
GLB	Regulant	Torbjørn Østdahl	Seniorrådgiver
E-CO Energi AS	Kraftverkseier	Bjørn Otto Dønnum	Fagsjef miljø
Hurdal JFF	NGO, brukerorganisasjon	Knut Harald Bergem	Leder fiskeutvalget
Hurdal Fiskeadministrasjon	NGO, brukerorganisasjon	Christian Juel	Leder Fiskeadm.
Øvre Romerike Trollingklubb	NGO, brukerorganisasjon	Espen Knai	Leder (tidl.)

Honsjøen/Hona

Interessent	Rolle	Kontaktperson	Funksjon
Bjerke bygdealmenninger	Grunneier	Espen Asakskogen	Bestyrer
MEV	Grunneier	Øystein Løvli	Skogsjef
Nannestad kommune	Grunneier. Mulig eier av fallrettigheter/demning	Vidar Jahr	VA-ingeniør
Thor Kristoffer Engelstad	Grunneier		
Anders Ulsaker	Grunneier		
Bjerke JFF	NGO, brukerorganisasjon	Morgan Ruste	Leder fiskeutvalget
Bjerke JFF	NGO, brukerorganisasjon	Knut Magnus Wold	Medl. fiskeutvalget

Store Vikka

Interessent	Rolle	Kontaktperson	Funksjon
Bjerke bygdealmenninger	Grunneier	Espen Asakskogen	Bestyrer
MEV	Grunneier	Øystein Løvli	Skogsjef
Nannestad kommune	Forvaltning	Liv Dervo	Areal- og naturforval
Bjerke JFF	NGO, brukerorganisasjon	Morgan Ruste	Leder fiskeutvalget
Bjerke JFF	NGO, brukerorganisasjon	Knut Magnus Wold	Medl. fiskeutvalget
Vannområde Leira-Nitelva	Koordinerer ift. vannforskriften	Line Gustavsen	Daglig leder

Merknad: Store Vikka ligger ikke innen Huvo, men helt inn til grensen, og med samme grunneiere/interessenter

Andelva - Bønsdalen

Interessent	Rolle	Kontaktperson	Funksjon
GLB	Regulant	Torbjørn Østdahl	Seniorrådgiver
E-CO Energi AS	Kraftverkseier	Bjørn Otto Dønnum	Fagsjef miljø
Akershus Energi	Kraftverkseier	Jørn Melbye	
Eidsvoll Fiskesamvirke	NGO, brukerorganisasjon	Lars Jørgen Johnsrud	Sekretær/kasserer

Lyssjøen

Interessent	Rolle	Kontaktperson	Funksjon
Stange Almanning	Grunneier	Jørgen Nermo	Driftssjef
Stange JFF	NGO, brukerorganisasjon	Sigbjørn Stensrud	leder av fiskeutvalget
Hytteiere?		Kontaktes evt. senere.	